

**ዝቕደመን ዝደሓረን ጉዳይ ዶብ፣ ብሰላማዊ መንገዲ ጥራይ ክፍታሕ ንጽወዕ፣ ብማሕበር ኤርትራውያን ንሰላምን ደሞክራሲን ኣብ ስዊስ ንዶብ ጁቡቲ ዝምልከት ዝወጽኦ ጸዊዕት፣**

ሕብረተሰብና ሰላም፣ ኣብ ውሽጡ ጥራይ ዘይኮነ ኣብ ሙሉእ ዓለም ክትገባኑ ብጸሎትን ብጸምን ብሞባእን ዝጋደል እዩ። መቐረታ ስለ ዝርድኦ ድማ ንደምን ንሞትን ከይተረፈ ብሰላማዊ መንገድን መንፈስን ከረጋግኦ ምስ ጎርባብቲ ድማ ተኸባቢሩ ይኖር ኣርኪብና። ኣብ ሰላም ዘለዎ እምነቲ ድማ ንውላዱ ሰላማዊት፣ ሰላማዊ፣ ስም ይህብ። እወ ንሰላም ህዝብና፣ ቅድሚ እንጀራን ማይን እዩ ዝሰርዓ፣ ንሰላም ዘይብሉ ናብራ ድማ 'ሓንቲ ዘይብሉ' ኢሉ ይጻጽ። እወ ሂወት የብሉ ተሰፋ።

ብ 1961ዓም፣ ኣብ ገዛእ ሃገርናን፣ ገዛናን፣ መሬትናን፣ ብሰንኪ ገዛኡቲ ኢትዮጵያ ሰላም ምስ ሰኣና ቆልዓ ሰብይቲ ከይተረፈ፣ ክተት ኢልና ንበረኻ ወጸእና። ጽቡቕትን ጀጋንን ድማ ንነባሪ ሰላም፣ ክንረክብ ሰዊእና። እንተኾነ ህግሓኤ ብታሕቲ ታሕቲ ብጠላማት ፍልጶ ተበለዑ ስለ ዝጸንሑ፣ ንስልጣን ንህዝቢ ከየርከብ፣ ብትዕቢት ተነፊሑ፣ ከም ገዛኡቲ ጣልያን ዓሰክሩ ክንኮኖ ብባይቶ ኣይጸደቀ 'ሳዋን ሕማም ሳዋን' ዘርግሑ። ህዝቢ ከይሰርሕን ከይሓርስን ከይመሃርን መርገም ኮነ። ኣብ ኩናትን ዕግርግርን ዘለዎ ቦታ ደቅና ተራእዩ። እዚ ኩሉ ክፍኣትን ዕንወትን ክሕደትን ክኣ ካብ ቤት ጽሕፈት ዋና ጸሓፊ ህግደፍ፣ እዩ ዝሞፈር ዝነበረን ዘሎን። ንቁዋምን ሕግን ከይምእዘዘ፣ ንጠመታ ህዝቢ ክጥምዘዝ ኩናት ክጽሕትር 17 ዓመት ኮይኑ።

ብቃዳምነት ነታ ንሰውራና ሓቁፋ ዘዕበየት፣ ብኣሻሓት ስደተኛታት ህዝብና ዘጸለለት፣ ክሳብ ሓሙሽተ ማእቲ ሺሕ ድማ ጌና ኣብ መሬታ ኣዕቁባ ዝነበረት፣ ሃገሪ ሱዳን፣ ግጃሃዳውያንን ንሓምሻይ መስርዔኛታትን ዓሊማን ቀሊባን ነዚ ሰላምን ነጻነትን ሃገርና ክተፍርስ ደልዮ ንትገብር ዘላ ሓገዝ በጺሕናዮ "እነሆ ጭብጢ ንፕረሲደንቲ ክቀትሉ ሰብ ሰዲዳ" እናበሉ ምስ ሕዝቢ ሱዳን ከባእሱና ዝይተገብረ ተዋስኦን ዘይተጸሕፈን ዘይተፋሕሰን ውዲት ኣይነበረን። ብወተሃደራዊ ሓይሊ ድማ ብሰሜናዊ ወገን ኤርትራ ሰፍ ዘይብል ኩናት ወልዑ። ሱዳን ግን ንመንግስቲ ኤርትራ መን ይልእኹ ከም ዘሎ ስለ ዝተረዳኣን፣ ካልእ ሽግራ ስለ ዝግጠማን፣ ኣብ ርጉእ ምክልኻል ኣቲያ ነቲ ኩናት ኣፍሸለቱ። ከምቲ ዋና ጸሓፊ ዝደለዮ፣ ኩናት ምስ ሱዳን ንነዊሕ ክምጠጥ ከም ዘይክእል ምስ ተፈልጠ ድማ ምስ የመን ንደሴታትና ብዓመጽ ሓምልና ኢሎም በርቓዊ ምጥቃዕቲ ፈጸሞም ሂወትን ንብረትን ካብ ክልቲኡ ወገን ኣጥፍኡ ግን እዚ እውን ብወገን የመን ንነዊሕ ክቅጽልዎ መደብ ስለ ዘይነበርም ምስ ቁስሎም ከለዉ ንቤት ፍርዲ ስለ ዝኸዱ፣ ካብኡ ንላዕሊ ዘይክየድን ዘይሰገር ኮነ። ፈታዊትና፣ ናይ ሽግር ብጸይትና ፣ ብደምናን ብደማን 'ሰላም' ዝጨበጥና፣ ምሒር ፍቅርና፣ ድማ ፈደራልዶ ኮንፈደራል ክንቁንን ከም ዘይበለ ዋና ጸሓፊ ህግደፍ፣ "ኢትዮጵያ ብወያነ ተመራካ፣ ንልመዕ ቦታት ባዳን ባድመን ንወደብና ዓሰብን ክትወስድ ክትዳሎ ከላ፣ ቐዲምናዮ ጸረ መጥቓዕቲ ጌርና መሬትና ባድመ ተቆጻጸርናዮ ኣሎና" ዝብል ኣብ ፊደዮን ተለሺጅንን ጋዜጣን ዓለም ሰማዕና። ናይ ግዜ መሳፍንትን ግዜ መግዛእትን ዝነበረ ናይ ባህልን ናይ ቁጠባን ፍልልያት ተጠቁምካ ድማ ዘለፋን ጸርፍን ዝተሓወሶ ሞራል ዝጎደሎ ምስ 800 ምእቲ ሺሕ ኤርትራዊ ዝቅመጥ፣ መጻእን ለኣኸን /Import Export/ ዕዳጋታት ሃገርና ካብኣ ዝጸበ፣ ሃገር ኩናት ተኸፍተ። ከም ዝረኣናዮ ድማ ኣብ መጠርሽታ ብሕግን ብውግእን ተሳቢርና ርእሰና ኣድኒና መሬትናን 19ሺሕ መንእሰያትናን ሓዲግና፣ ወጸእና። ዓሰርተ ዓመት ኮይኑ መሬትና ኣይረኸብናን። ድሕሪ ሕጂውን እንተኾነ ዶብ ብሰላምን ብምክብባርን እንተዘይኮይኑ ብውግእን ብኩናት ከም ዘይሕንጸጽ ልቢ ዘለዎ ኩሉ ዝዕዘቦ ዘሎ ሓቂ እዩ።

እቲ ሓደ ከይቀሰነ ድማ እነሆ ሕጂውን ሃገሪ ጁቡቲ መንግስቲ ኤርትራ ዶብና ሰጊሩ ወሪሩና ኢሎም ኣብ ዓለም ኸሰሰም፣ ኣፍሪቓን ሃገራት ዓረብን ናይ ሕቡራት መንግስታት ጸጥታዊ ባይቶን፣ ዋና ጸሓፊ ሕቡራት መንግስታትን፣ ንሃገሪ ኤርትራ ካብ ሕጊ ወጸኢ ትገብር ዘላ ዕንደራ ኮነናም፣ ወተሃደራታ ኣብ ዝሓጸረ ግዜ ክትሰሕብን ኣስሚያማ ኣለዉ። ቆልዓ ከማን ሓንጻብ ብሓዊ ምስ ነደደ ካልኣይ ሳልሳይ ግዜ ኢዱ ኣብ ሓዊ ኣየእቲን እዩ። ዋና ጸሓፊ ህግደፍከ ጥዕናዶ ኣለዎ? ሓንጻሉ ካብ ካብ ቆልዓ ኒኢሱ። ኩሉ ዓለም ዝሓቶ ዘሎ ሕቶ እዩ። ከም ዝሰማዕ ዘሎ ድማ ጥዑይ ሓንጻል ከም ዘይውንን ብቀረባ ዝፈልጥዎ የዕልሉ ኣለዉ። ርእሰ ተኣማንነት ኣጥፊኡ፣ ናይ ሰላም ሕልና ንዲልዎ፣ ብመስተን ካልእ መድሃኒትን ተደጊፉ ከም ዝነበር፣ ነዛ ሃገር ከም ጣውላን ሰድያን ገዝኡ ቆጻርዋ ከም ድላዩ ኣብ ርእሳ ኮፍ ክብለላ ወይ ከንድዳ ንርኢ ኣሎና። ኣብ ዶብ ጁቡቲ መንእሰይ ክልተ ሃገራት ከም ዝሞቱ ዘይሰምዔ ዘሎ ኣይመስለናን። 'ኣመል ምስ መግነዝ' ከም ዝበሃል ዋና ጸሓፊ ህግደፍ ግን ንደቅና ክልክም ንሃገር ክዕኑ በተን ቀትርን ለይትን ዝሰኣላ ካመሬታት ሳታላይት ንዝተመከረ ወራር ኣሉ ይብል ኣሎ።

ማሕበር ኤርትራውያን ንሰላምን ደሞክራሲን ኣብ ስዊስ፣ ዝቕደመ ይኹን ዝደሓረ ናይ ዶብ ኩናት፣ ንኹንኖ። ዋና ጸሓፊ ህግደፍ ስልጣን ንህዝቢ ከይየረክብ ዝኸተሎ ዘሎ ኣዕናውን ኣብራሰን ባህርይ ናይ ፋሺስት ባህርይ እዩ። ፋሺዝም ኣብ ዓለምና ኣብ ዝተፈላልዩ ሃገራት ተራእዩ እዩ። 'ንስልጣኔ' ንምዕባሌ 'ንሰላም' 'ንሉኡ-ላውነት' 'ንሓድነት' እናበሉ ሰብ ክሳብ ኣብ ፈሓም ዝቐየር ሃገር ክሳብ ኣብ ኣብራኻ ትውድቕ ኩናት ዘካየዱ ኣለዉ። ኣብ ስደት ንነብር ዘሎና፣ ብስም 'መኸተ' ዝተኣከበ ዶላርና እነሆ ኣብ ቅድሚና ኣብ ምድረበዳ ደንክል ደቅና ክጠፍኡሉ ንርኢ ኣሎና። እንበኣር ኹልና ኣብ ስደት ንነብር ጸረ እዚ ኩናት ክንለዓልን፣ ኩናት ንሕጅን ንሓዋናን ካብ ገጽ መሬትና ክጠፍእ ሓንቲ ምርጫና ቻልሲ ኢያ። ህግደፍ ኣብ ሕግን ቁዋምን ከይተንበርከኸ ኣብ ሃገርና ሰላም የሎን። ነባራት ስደተኛታት ደቂ ኣሓትናን ኣሓዋትናን፣ ባራዩ ህግደፍ ኮይናም ኣብ ዝተጸሕተረ ኩናትን ክሓሩ ሰቕ ምባል፣ ወንጀል'ዩ። ካብ ኩሉ ድማ እቶም ሓደስቲ ስደተኛታት፣ ኣብ በኢት ጽሕፈት መንግስትን ፈሰቲፋላት ህግደፍን ትኸዱ እዚ ጥልመት እዩ። ንዘሕለፍኩም ጸገም፣ ንመግስቲ ስዊስ ኣመስኪርኩም ኢኹም። ክትርስዕዎ ኣይግባእን። ነዚ ኩናት ክንቃወም ከሎና ምሳኹም ኮና ኢና ንጅምርን ንቅጽሎን። ሓባን ጽንዓትን ኣይፈለኹም።

ኣብ ጁቡቲ ተሰዲዱ ዝነበር ህዝብና ከም እቲ ኣብ ሱዳንን የመንን ኢትዮጵያን ዓጻ ዓጻ ንማዕጸ፣ ዝወረደ ክይወርደ ንፈርሕ። ነዚ ድማ ብሎብን ብፕረሲን ንመንግስቲ ጁቡቲ ነቲ ኩናት ናብ ሰላማዊ ህዝብና ከየቅንዶ ብትሕትና ምትሕሳስብን፣ ሕዝብና ምስ እዚ ኩናት ሓንቲ ዘዛምድ ከም ዘይብሉ ክነብርህ ኢና። ኣብ ኪዳን ዘሎኹምን ዝየሎኹምን ተቃዋምቲ ነዚ ዘሎ ኩነታት ገምጊምኩም፣ ንህዝቢ ኣማእኪልኩም፣ ነዚ ኣዕናዊ ተግባር ዋና ጸሓፊ መንግስቲ ኤርትራ ብሰልጣዊ ሰልፍን ሰሚናራትን ኣብ ቅድሚ ዓለም ክጋለጽ ንመንግስቲ ጁቡቲ ድማ ንሰላማዊ መንገዲ ፍታሕ ዶብ ክወስድ ዝድለ ክግበር ብትሕትና ንጽወዕ።

**ቀጽሪ ሰላም ደሞክራሲን ይጻንብዘ!**

**ማሕበር ኤርትራውያን ንሰላምን ደሞክራሲን ኣብ ስዊስ**  
**ጅኔቭ፣ 09/07/2008.ዓ.ም**